Forradalom és szabadságharc

A »Szikra« kiadásában most jelent meg a 48-as szabadságharc első alapos és komoly tudományos kutatáson felépülő történeti rajza »Forradalom és szabadságharc 1848—49« cimmel. A több mint 500 oldalas vaskos munkában Mód Aladár az 1848—49-es pártharcokkal és az akkori kormány politikájával foglalkozik több fejezetben. Ember Győző a 48-as magyar parasztmozgalmak történetét dolgozta fel, Nemes Dezső pedig a munkásság helyzetét és megmozdulásait a 48—49-es forradalomban. Sok ujszerü adat kerül elő Andics Erzsébet tanulmányában, amely a szabadságharc idejének egyházi reakciójával foglalkozik. Hanák Péter a magyar szabadságharc nemzetiségi távlatait vázolja fel a monarchia elnyomott népeiről irott tanulmányában. Kenyeres Julia a szabadságharc és a nemzetközi politikai kapcsolatról irt, Waldapfel József pedig bő idézetekkel költőnknek a forradalomban betöltött szerepét tárgyalja. Az értékes munka több eredeti rajzot és iratok, kiadványok facsimilejét közli.

15 évre itélték Babos Józsefet

A budapesti népbiróság 15 évi fegyházra itélte Babos Józsefet, az 1941-ben felállitott »vezérkari főnök biróság« vezetőjét. Babost a NOT annakidején »egészségi okokból« szabadlábra helyezte, mire ő megszökött. Most távollétében hoztak itéletet.

SzIT-HIREK

IFINAPOK

Csütörtök:

Szinház 3: Bozóki István. Alsóváros 7: Csamangó János. Rókus 7: Kissné. Móraváros 7: Borbély Gábor. Ujsomogyi 7: Tóth Dezső. ÉMOSz 6: Ádok Ilona. Konzervgyár 2: Szatmári József. Petőfi tanoncotthon 8: Csápenszki István. Ujszeged 7: Gönczi János.

Péntek:

DEMA cipőgyár 4: ifj. Mózes Illés. Ósomogyitelep 7: Balla János. Belváros 7: Selmeczi Lajos. Köztisztasági telep 3: Tóth Dezső. Üzletvezetőség fél 6: Füzesi Sándor. Iparostanonciskola 6 óra: Szatmári József.

Szombat:

Ládagyár fél 1: Csápenszki István. Gázgyár fél 1: Klein Sándor. Magánalkalmazottak 7: Bakk Lajos. Nyomdász 4: Ádok Ilona. VAOSz 6: Gulyás Árpád.

Felhivjuk az előadók figyelmét, hogy az ifi-napokra a silabuszok átvehetők a SzIT nagyszegedi titkárságon az oktatásvezetőnél. — Felhivjuk az összes SzIT alapszervezetek oktatásvezetőit, hogy 15-én, szerdán este 6 órakor oktatásvezetői értekezletet tartunk a Vörösmarty-utca 5. sz. alatt. Megjelenés fegyelmi terhe alatt kötelező.

A magyar kormány erélyes tiltakozása Sforza olasz külügyminiszter rágalmai ellen

A magyar kormány tiltakozó jegyzéket nyujtott át a budapesti olasz követségnek amelyben visszautasitotta Sforza olasz külügyminiszternek a képviselőházban elhangzott kijelentéseit. Sforza azt állitotta, hogy Magyarország a honvédség létszámát a békeszerződésben megállapitott létszám fölé. 85.000 főre szándékozik felemelni és ezzel a hamis állitással igyekezett indokolni a többi között, hogy Olaszország nem maradhat semleges.

A magyar kormány jegyzékében határozottan leszögezi, hogy a honvédség létszáma mélyen alatta van a békeszerződés által megendedtnek. Teljesen légből kapott kijelentés, mintha a magyar kormány az engedélyezett létszámot tullépné. Teljesen alaptalan állitás az is, mintha a honvédség felfegyverzése felett egy »120 főnyi szovjet katonai misszió« gyakorolna felügyeletet. Magyarország nyiltan és világosan olyan politikát folytat, amelynek célja a béke következetes megvédése, a népek közötti békés együttmüködés fejlesztése és ezért határozottan szembeszáll minden háborus készülődéssel. A magyar kormány csodálkozását fejezi ki, hogy felelős államférfi a parlament tribünjéről minden alapot nélkülöző állitásokat tesz s ezzel próbálja elterelni a figyelmet a béke valódi ellenségeiről, a háboru igazi előkészitőiről. A magyar kormány az olasz külügyminiszter rágalmai ellen a leghatározottabban tiltakozik s ugyanakkor kéri az olasz kormányt, hogy a legilletékesebb képviselője által tett kijelentéseket megfelelő formában igazitsa helyre és válaszát a legsürgősebben közölje.

A magyar kormány tiltakozó jegyzékét december 10-én nyujtotta át a budapesti olasz követnek Berei Andor külügyi államtitkár.

Épülnek a szegedkörnyéki öntözőművek

Tavasszal már öntözéssel gazdálkodnak Algyő, Deszk és Ujszeged határában

Bizottság járt Szegeden az Országos Vizgazdálkodási Hivatalból, valamint a földmüvelésügyi minisztérium tervgazdálkodási ügyosztályától. A gazdasági felügyelőség vezetőivel megtekintették a Szeged környékén épülő öntözőműveket, Ujszegeden, Algyőn és Deszken. Ujszegeden 260 gazdával alakult meg az öntözési szövetkezet, amely előreláthatóan már tavasszal 1200 holdon folytat öntözéses gazdálkodást. Főként szántóföldi növények öntözéses termesztését igyekeznek itt megvalósitani. Algyőn már januárra elkészülnek a főmütárgyak, vagyis azok, amelyek a Tiszából kiemelik a vizet és lehetővé teszik az öntözés meginditását. Itt mintegy hatszáz holdat öntöznek majd, de később a mellékmütárgyak megépitésével öthatezer hold öntözése is lehetővé válik. Ebből 2500 hold esik majd Szeged határába. Az öntözőmű teljes megvalósitásával a Fehértó vizellátása is kedvezőbb lesz majd.

Hétfőn egyébként az ujszegedi öntöző szövetkezet tagjai a gazdasági felügyelőséggel együtt feliratot intéztek a földmüvelésügyi minisztériumba és ebben kérik, hogy Ujszegeden a viz továbbvezetéséhez szükséges mellékmütárgyakat is épitsék meg. Kérik ezenkivül még azt is, hogy az öntözőmü berendezése villanyerőre történjék.

Matematikus hetet rendeznek Szegeden

Fenyő István professzor a matematika és a marxizmus kapcsolatairól beszél

Csütörtökön nagyszabásu matematikus hét kezdődik Szegeden. Világhirü professzorok érkeznek ide, hogy előadásokat tartsanak legujabb kutatásaik anyagából. *Szegedre érkeznek L. J. Mordell cambridgei, Erdős Pál ayracusei (USA), L. Garding svédországi professzorok, valamint Turán Pál és Fenyő István budapesti egyetemi, illetve müegyetemi tanárok.* A matematikus hetet a szegedi Bolyai János matematikai társulat a szegedi Tudományegyetem matematikai és természettudományi kara rendezi a MEFESz természettudományos körével. A *programban különösen nagy érdeklődésre tarthat számot Fenyő István előadása »Matematika és Marxizmus« cimmel,* amelyet az egyetem Szerves Kémiai Intézetének Dóm-téri tantermében tart meg pénteken délután 6 órakor. A többi előadások a Bolyai-intézet Aytéri I-es számu tantermében hangzanak el. Csütörtökön délelőtt 11 órától Erdős Pál és Turán Pál, ugyanaznap délután 5 órakor Mordell, pénteken délben 12 órakor ugyancsak Mordell és szombaton délután 4 órakor Garding tart előadást. A dijmentes előadásokon minden érdeklődőt szivesen látnak.

A szocialista rendszer kulturfölénye

A Pravda szerint a Szovjetunióban az idén 66 milliárd rubelt költöttek közoktatási célokra, mig az Egyesült Államokban az idén 18 milliárd dollárt irányoztak elő a katonai kiadásokra és csak 250 millió dollárt közoktatási célokra. Ez hiven tükrözi vissza a szocialista rendszer kulturfölényét.

2½ év – 1½ év

Elitélték Szittyai Dénes bakonykuti plébánost

Hétfőn tárgyalta a népbiróság Szittyai Dénes bakonykuti plébános üldözőinek: dr. Hortományi Imrének és Bukovszki Gyulának népellenes bünügyét. A tanuvallomások szerint a vádlottak voltak a reakció tüzfészkei Bakonykutin.

Sárkány György népügyész vádbeszédében rámutatott arra, hogy a bakonykuti esetet az az irányzat szülte, amelyet a legfelső egyházi hely ma is állandóan képvisel. A legsulyosabb büntetés kiszabását inditványozta.

Este háromnegyed 8 órakor hirdette ki a népbiróság itéletét. Hortományi Imrét 2 és félévi, Bukovszki Gyulát pedig másfélévi börtönre, ezenkivül mindkettőjüket 10 évi politikai jogvesztésre és vagyonuk felerészének elkobzására itélte. Hortományit ezenkivül a biróság 5 évre kitiltotta Bakonykuti községből.

— Az MDP törvényhatósági csoportja december 14-én, kedden délután 4 órakor a városháza 2-es számu kisgyülési termében csoportülést tart. Az ügy fontosságára való tekintettel pontos megjelenést kér a csoport vezetősége.

Fizess elő a Délmagyarországra

Népi jog és népzene

Vasárnap délelőtt az Alföldi Tudományos Intézet nyilvános ülést rendezett az embertani intézetben. Ez alkalommal dr. Jégh Károly »Népi jogszokásgyüjtés Tápén« cimmel tartott előadást és érdekes népi, jogi eseteket olvasott fel gyüjtéséből, ezenkivül ismertette a szegedi népi jogkutató csoport eddig még kiadatlan anyagait. Igen értékes előadás hangzott el dr. Szeghy Endre főiskolai professzortól, az ismert népzenekutatótól. Sajátgyüjtésü szegedkörnyéki népdalaiból mutatott be fonográffal és egyben beszámolót tartott széleskörü gyüjtőmunkájáról.

Szinház-Film-Művészet

ÁGH MAGDA zongoraestje

Ágh Magda elvtársnő zongoraestjével zajlott le pénteken este a zenekonzervatórium III. Collégium Musicum bérleti hangversenye.

Ágh Magda gondosan válogatott müsorában — Bach, Debussy, Haydn, Beethoven, Schumann, Hindemith, Bartók müvek szerepeltek..

Az est folyamán sokszor bebizonyitotta, hány zenei irány elmélyült tolmácsolója. A kezdeti idegesség leküzdése után a komoly művészek jellegzetes jegyeit találtuk meg játékában: tudatos formai felépités mellett a zenei átélés szuggesztiv erejét. Különösen éreztük ezt Beethoven: Appassionata magával ragadó előadásában. Külön ki kell emelnünk Bartók: Hat tánc bolgár ritmusban — hat kis remekmü — tökeletes müvészi teljesitményét. (Erre a produkcióra külön felhivjuk a kulturgárdák figyelmét.)

Ágh Magda egyaránt megtalálta az utat a közönséghez Bach tiszta tengő tónusban tartott Francia suitejével, Schumann csapongó Papillons-jával, Debussy finoman lebegő két preludjével. A hallgatóság nagy tapssal hálálta meg a szép estet, melyet 3 ráadással kellett megtoldani.

*

Ma este ujra a nagysikerü »Windsori vig nők« előadása kerül szinre a bemutató szereposztásában. A főszerepeket Darvas Ibolya, Littasy György, Turján Vilma, Pogány Zsuzsa, Palócz László, Lóránt György, Horváth József, Gaál József és Kassay János éneklik.

Ezen a héten négy estén át játssza a szinház a nagy közönségsikert aratott prózai ujdonságot, az »Ócskavas nagyban« cimü amerikai vigjátékot. A kitünő szerepeket Deák Sándor, Moóry Lucy, Márky Géza, Benkő Miklós, Radnóthy Éva, Károlyi István és Gáti Pál játszák.

Pénteken este müsorváltozás a szinházban. Az eredetileg tervezett »Mosoly országa« cimü operett helyett a »Pillangókisasszony«, közkedvelt Puccini-opera kerül müsorra. A népszerü opera főszerepeit S. Papp Julia, Megyesi Pál, Horváth József, Ferencz Anikó, Gaál József és Nádas Tibor éneklik. Vezényel Vaszy Viktor. Az előadás bérletszünetben megy.

2778/1948. vght. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Magyar István ügyvéd javára 1200 Ft tőke és járulékai erejéig a szegedi járásbiróság 1948. évi P. 618 sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1948. évi augusztus 25-én lefoglalt 6671 Ft-ra becsült ingóságokra a szegedi járásbiróság Pk. 27.381/1948. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, végrehajtást szenvedő lakásán, Szeged, Tisza Lajos-körut 59. szám alatt és folytatva Szatymaz kap. 486. szám alatt leendő megtartására határidőül december 16. napjának délelőtti fél 12 órája tüzetik ki, amikor a biróilag lefoglalt kocsmai berendezéseket, rádiót, üres hordókat, bort, permetezőt, demizsonokat s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek, de legalább a becsár kétharmadrészéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Szeged, 1948 november 23.

Kuhn István bir. végrehajtó.

Szegedi Állami Nemzeti Szinház müsora

December 14-én, este 7 órakor: *A windsori vig nők.* »P« bérlet
December 15-én este 7 órakor: *Ócskavas nagyban.* »E« bérl. 7.
December 16-án este 7 órakor: *Ócskavas nagyban.* »S« bérlet 6.
December 17-én este 7 órakor: *Pillangó kisasszony.* Bérletsz.
December 18-án délután 3-kor: *Kényeskedők. Gianni Schicch.* Vigjáték.
December 18-án este 7 órakor: *Ócskavas nagyban.* »U« bérl. 6.

Tájszinház müsora:

December 14. Ujszentiván: IDEGEN GYERMEK.
December 21. Kübekháza: IDEGEN GYERMEK.

ORION PHILIPS TELEFUNKEN SIEMENS
1949-es gyártmányu uj rádiók
Kedvező részletre beszerezhetők Kelemen Mártonnál. Kelemen-u. 11

Élmunkások figyelem! Javittassa kerékpárjat, vásároljon kerékpáralkatrészt Kardos müszerésznél 10% engedmény! kap. Nagy Jenő volt Csekonics-utca 5. Javitásokért garancia.

Karácsonyra legalkalmasabb ajándék rádió, kerékpár, villanylőző, villanyvasaló részletre is kaphatók Népsuper rádió 12 havi részletre
MARKOVICS autó-müszaki üzletben Tisza Lajos-körut 44